

OHJEITA LOMAKKEEN TÄYTTÄMISEEN

Tässä tutkimuksessa kerättäviä tietoja yrityksestä ja henkilöstön osaamisen kehittämisestä on raportoitu yleensä mm. yrityksen tilinpäätöksen yhteydessä, henkilöstökertomuksessa ja toimintakertomuksessa. Jos täsmällisiä tietoja ei yrityksen seurantajärjestelmistä ole saatavissa, niin merkitse arvio. Tilaston laadun kannalta arvioitu tieto on parempi kuin kokonaan puuttuva tieto.

Lomakkeen rakenne

- Osio A** Yrityksen taustatiedot (1/42–5/42)
- Osio B** Koulutukseen osallistuminen (6/42–11e/42)
- Osio C** Henkilöstön kurssimuotoinen opiskelu vuonna 2020 (12/42–24e/42)
- Osio D** Koulutukseen liittyvät maksut ja tuet (25a/42–D26b/42)
- Osio E** Yrityksen henkilöstön osaamisen kehittämisen käytännöt (27/42–39/42)
- Osio F** Oppisopimuskoulutus (40/42–41/42)
- Osio G** Koronapandemian vaikutukset (42a–42b).

Osiot A, B, D, E, F ja G koskevat kaikkia yrityksiä. Jos joku yrityksen palkatusta henkilöstöstä **opiskeli kurssimuotoisesti** vuonna 2020 (= *Kyllä*-vastaus kysymykseen 6), niin sitä koskevat määrätiedot ilmoitetaan osiossa C.

Osio A. Yrityksen taustatiedot

2/42: Yrityksen palkatun henkilöstön (työntekijöiden) lukumäärä

Palkatulla henkilöstöllä **tarkoitetaan** tässä tutkimuksessa:

- työsopimussuhteessa olevia palkansaajia
- toistaiseksi voimassa olevassa työsopimussuhteessa olevia ja määräaikaisia työntekijöitä, jotka työskentelevät Suomessa
- osa-aikaisia työntekijöitä ja kausityöntekijöitä
- tilapäisesti poissaolevia työntekijöitä (esimerkiksi sairauslomalla, palkallisella vapaalla, äitiys- tai vanhempainvapaalla olevat)
- yrityksen työntekijöitä, joille yritys maksaa palkkaa, mutta jotka työskentelevät muualla (esimerkiksi myyntiedustajat, kuljetus-, korjaus- ja huoltohenkilöstö)
- yrityksessä työskenteleviä liikkeenomistajia
- yhtiökumppaneita, jotka työskentelevät yrityksessä säännöllisesti
- palkatta työskenteleviä perheenjäseniä.

Palkatulla henkilöstöllä **ei tarkoiteta** tutkimuksessa:

- korjaus- ja huoltohenkilöstöä, joka on toisen yrityksen palkkaamaa
- yrityksen palkkaamaa vuokratyövoimaa
- asevelvollisuuttaan suorittavia
- oppi- ja koulutussopimuksella työskenteleviä
- palkallisia ja palkattomia työharjoittelijoita.

3/42: Henkilötyövuosien määrä yhteensä vuonna 2020

- laske mukaan vain Suomessa työskentelevä henkilöstö
- älä laske mukaan palkallisia lomia, vapaita tai sairauslomia
- älä laske mukaan oppi- ja koulutussopimuksella työskenteleviä
- älä laske mukaan palkallisia tai palkattomia työharjoittelijoita.

Koko vuoden täysipäiväisenä työskennellyt henkilö vastaa yhtä henkilötyövuotta. Osa-aikaiset muunnetaan kokoaikaisiksi siten, että esimerkiksi kuuden kuukauden kokoaikainen työskentely tai koko vuoden kestänyt puolipäiväinen työskentely vastaa 0,5 henkilötyövuotta (1 x 6 kuukautta / 12 kuukautta = 0,5).

4/42: Palkatun henkilöstön keskimääräinen työpäivien määrä per työntekijä vuonna 2020

- laske mukaan vain Suomessa työskentelevä henkilöstö
- laske mukaan säännöllinen työaika, ylityöt ja muu palkallinen työaika
- älä laske mukaan palkallisia lomiam, vapaita tai sairauslomia
- älä laske mukaan palkallisia tai palkattomia työharjoittelijoita
- älä laske mukaan oppi- ja koulutussopimuksella työskenteleviä.

Monilla aloilla (säännöllisessä kokopäivätyössä) työpäivien määrä vuonna 2020 oli 253 päivää. Kun siitä vähennetään vuosilomat ja muu palkallinen poissaolo, tehtyjen työpäivien määrä oli yleensä 215 ja 230 päivän välillä.

5/42: Yrityksen työvoimakustannukset yhteensä vuonna 2020

- laske mukaan vain Suomessa työskentelevä henkilöstö
- laske mukaan bruttopalkkakustannukset ja työnantajamaksut (välittömät ja välilliset työvoimakustannukset)
- laske työnantajamaksuihin mukaan sivukulut (ryhmähenkivakuutusmaksu, sairausvakuutusmaksu, tapaturmavakuutusmaksu, työeläkemaksu ja työttömyysvakuutusmaksu).

Osio B. Koulutukseen osallistuminen

- tarkoitetaan yrityksen henkilöstön osaamisen kehittämistä, joka (kokonaan tai osittain)
 - on työnantajan kustantamaa ja
 - tapahtuu työajalla
- laske mukaan vain Suomessa työskentelevä henkilöstö
- älä laske mukaan julkisen viranomaisen (kuten työvoimahallinto) käynnistämiä ja kokonaan rahoittamia koulutuksia (mm. työvoimakoulutus)
- älä laske mukaan ammatillista täydennyskoulutusta, jonka työntekijä on itse kustantanut kokonaan ja joka on tapahtunut kokonaan omalla ajalla
- tapahtuu kurssimuotoisena opiskeluna tai muilla tavoin kuin kursseina toteutettuna opiskeluna.

6/42: Kurssimuotoinen opiskelu

- tapahtuu työaikana ja työnantajan kustantamana (osittain tai kokonaan)
- on ennalta suunniteltua ja erikseen järjestettyä (ei tapahdu työtehtävien yhteydessä)
- opiskelulla on tavoitteet ja ohjelma ja sitä antavat ohjaajat, opettajat tai luennoitsijat
- opiskelu voi tapahtua lähiopiskeluna ja/tai verkkokoulutusympäristössä.

7/42, 10/42 ja 11a/42-11e/42: Opiskelu muilla tavoin kuin kurssimuotoisesti

- tapahtuu työaikana ja työnantajan kustantamana (osittain tai kokonaan)
- on ennalta suunniteltua
- työtehtävien yhteydessä tapahtuva ohjattu opiskelu
- lyhytaikainen työtehtävien vaihto, lyhytaikaisesti toisiin työtehtäviin siirtyminen ja opintokäynnit
- osallistuminen oppimistarkoituksessa konferensseihin, messuille tai luennoille
- oppiminen oppimisryhmissä, työpajoissa ja workshopeissa
- itseohjattu opiskelu, joka voi tapahtua muun muassa verkkokoulutusympäristössä.

8/42: Sisäisesti järjestetty kurssimuotoinen koulutus

- tarkoitetaan koulutusta, jotka yritys itse on pääosin suunnitellut ja järjestänyt
- yritys vastaa itse sisällöstä (ja usein myös kouluttamisesta)
- koulutus voi olla yrityksen suunnittelema, vaikka se toteutetaan yrityksen ulkopuolisissa tiloissa.

9/42: Ulkoisesti järjestetty kurssimuotoinen koulutus

- tarkoitetaan koulutusta, jonka on suunnitellut ja järjestänyt yrityksen ulkopuolinen organisaatio
- vastuu koulutuksen sisällöstä ja kouluttamisesta on yrityksen ulkopuolisella taholla
- koulutus voi olla ulkopuolisen suunnittelema, vaikka se toteutetaan yrityksen omissa tiloissa.

Osio C. Henkilöstön kurssimuotoinen opiskelu

- laske mukaan vain Suomessa työskentelevä henkilöstö
- tapahtuu työaikana ja työnantajan kustantamana (osittain tai kokonaan)
- on ennalta suunniteltua ja erikseen järjestettyä (ei tapahdu työtehtävien yhteydessä)
- opiskelulla on tavoitteet ja ohjelma ja sitä antavat ohjaajat, opettajat tai luennoitsijat
- opiskelu voi tapahtua lähiopiskeluna ja/tai verkkokoulutusympäristössä.

12/42 ja 13/42: Kurssimuotoisesti opiskelleet

- laske jokainen työntekijä vain kerran mukaan, vaikka hän olisikin opiskellut useammalla kursilla
- esimerkiksi jos työntekijä on opiskellut kahdessa sisäisessä (yrityksen itse järjestämässä) ja yhdessä ulkopuolisten järjestämässä koulutuksessa, hänet lasketaan mukaan yhtenä opiskelijana.

14/42: Kurssimuotoiseen opiskeluun käytetty palkallinen työaika koulutuspäivinä

- jos yrityksenne kirjaa kursseille osallistumisen tunteina, jaa tuntien määrä työpäivän pituudella
- laske päivää lyhyemmät koulutukset yhteen siten, että ne muodostavat yhden koulutuspäivän
- koulutukseen käytetyllä palkallisella työajalla tarkoitetaan kaikkien kurssimuotoisesti opiskelleiden työntekijöiden yhteenlaskettua koulutuspäivien määrää vuonna 2020
- jos koulutus ajoittui vain osittain vuodelle 2020, koulutuspäiviin lasketaan mukaan vain vuonna 2020 koulutukseen käytetty aika
- mukaan lasketaan myös työajan ulkopuolella tapahtunut koulutus, silloin kun työnantaja maksoi koulutusajalta palkkaa.

16/42. ja 17/42: Kurssimuotoiseen opiskeluun käytetyn työajan jakautuminen sisäiseen ja ulkopuolisten järjestämään koulutukseen

- jos yrityksenne kirjaa kursseille osallistumisen tunteina, jaa tuntien määrä työpäivän pituudella
- laske päivää lyhyemmät koulutukset yhteen siten, että ne muodostavat yhden koulutuspäivän
- kysymyksessä 16/44 valitse ensin, ilmoitanko tiedot koulutuspäivien määränä (kysymys 17a) vai osuutena (kysymys 17b)
- kysymyksessä 17a ilmoitetaan sisäisten ja ulkoisten koulutuspäivien määrät
- kysymyksessä 17b ilmoitetaan kurssimuotoiseen opiskeluun käytetyt koulutuspäivät sisäisten koulutuspäivien osuutena (%) ja ulkoisten koulutuspäivien osuutena (%).

18/42: Kurssimuotoisen koulutuksen sisältö

- jos koulutuksen sisältö ei ole täysin sama mitä kysymyksen vaihtoehdot ovat, niin valitse lähin sopiva sisältö
- jos koulutus käsitteli useampaa aihetta, valitse se aihe, jota käsiteltiin eniten.

19/42: Kurssimuotoiseen opiskeluun käytettyjen koulutuspäivien osuus sisällön mukaan

- ilmoita kysymyksessä 18/42 valitsemiesi koulutusaiheiden osuudet koulutuspäivistä siten, että osuudet summautuvat 100 prosenttiin.

21/42: Kurssimuotoisen koulutuksen järjestäjä

Tiedot koulutuksen järjestäjästä kerätään **ulkopuolisten** järjestämästä koulutuksesta.

21a) Peruskoulut, lukiot, ammatilliset oppilaitokset, ammattikorkeakoulut, yliopistot ja korkeakoulut

Näitä ovat peruskoulut, lukiot, ammatilliset oppilaitokset, ammatilliset erityisoppilaitokset, palo-, poliisi- ja vartiointialojen oppilaitokset, sotilasalan ammatilliset oppilaitokset, ammattikorkeakoulut, yliopistot, sotilaskorkeakoulut, musiikkioppilaitokset ja liikunnan koulutuskeskukset.

21b) Muut julkiset tai julkisin varoin tuetut koulutuslaitokset

Näitä ovat ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset, ammatilliset erikoisoppilaitokset, kansanopistot, kansalaisopistot, opintokeskukset ja kesäyliopistot.

22/42: Kurssimuotoiseen opiskeluun käytettyjen koulutuspäivien osuus koulutuksen järjestäjän mukaan

- ilmoita kysymyksessä 21/42 valitsemiesi koulutuksen järjestäjien osuudet koulutuspäivistä siten että osuudet summautuvat 100 prosenttiin.

23/42. ja 24/42: Kurssimuotoisen opiskelun kustannukset yritykselle

- älä huomioi koulutusajan palkkaa koskevia kustannuksia (paitsi kohtien c osalta). Koulutusajan palkkaa koskevat kustannukset lasketaan tilastossa koulutuspäivien (14/42) ja työvoimakustannusten (5/42) pohjalta.
- merkitse kysymyksiin 23a-23d onko kyseistä kustannuslajia ollut yrityksessänne
- merkitse kurssikoulutuksen kustannukset lomakkeelle niiden eri kustannuslajien osalta, joita yrityksessänne oli (kysymykset 24a-24d).

Jos kustannuksia ei ole mahdollista eritellä kohtien 24a–24d mukaisesti, niin merkitse kokonaiskustannukset kohtaan 24e (pois lukien palkkakustannukset paitsi kohta c).

- merkitse 'Kyllä' kustannuseriin (23a-23d), jos niitä on ollut
- jätä tyhjäksi kustannusten määrää koskevat kentät (24a-24d)
- merkitse koulutuksen kokonaiskustannukset kohtaan 24e.

Osio D. Koulutukseen liittyvät maksut ja tuet

25/44 Yritys voi maksaa **maksuja** osallisuudesta koulutusjärjestelyihin: esimerkiksi maksuja Työllisyysrahastolle (entinen Koulutusrahasto) tai työnantajaliiton jäsenyyttä, johon liittyy koulutuspalveluja.

26/44 Saadut **tuot** voivat olla esimerkiksi alueellisia, toimialakohtaisia tai EU-tukia. Ne voivat olla suoraa tukea tai välillistä tukea, kuten esimerkiksi verokannusteita (koulutusvähennys).

Osio E. Yrityksen henkilöstön osaamisen kehittämisen käytännöt

Tämän osion kysymyksiin vastaavat kaikki yritykset, vaikka koulutusta ei olisi järjestetty vuonna 2020.

34/42. Yrityksen mukanaolo työntekijäpuolen kanssa tehdyssä sopimuksessa

- sopimukseen sisältyy yleensä henkilöstön osaamisen kehittäminen
- sopimuksella tarkoitetaan kansallisia, alueellisia ja alakohtaisia sopimuksia, esimerkiksi työehtosopimuksessa voidaan sopia henkilöstön kehittämiseen liittyvistä tavoitteista ja rahoituksesta.

Osio F. Oppisopimuskoulutus

Oppisopimuskoulutuksella tarkoitetaan tutkintoon, tutkinnon osaan tai sitä pienempään osaan johtavaa ammatillista koulutusta, jossa koulutettava opiskelee päätoimisesti. Koulutukseen liittyy yleensä palkallinen ohjattu työnteko tai työharjoittelu yrityksessä.

Oppisopimus on työvaltainen opiskelumuoto, jossa suurin osa ammattitaidosta hankitaan työpaikalla. Työpaikalla annettavaa koulutusta täydennetään tietopuolisella koulutuksella, josta vastaavat pääosin ammatilliset oppilaitokset ja aikuiskoulutuskeskukset.

Työnantajana toimiva yritys tekee opiskelijan kanssa määräaikaisen työsopimuksen. Yrityksessä opiskelijalla on mahdollisuus harjoitella käytännössä ammattia ja yrityksen tehtävänä on tarjota opiskelijalle tutkintoon ja ammattiin soveltuvia monipuolisia työtehtäviä.

Tässä huomioidaan yrityksessä vuoden 2020 aikana oppisopimuskoulutuksessa olleet - myös ne, joiden koulutus on alkanut tai päättynyt vuoden 2020 aikana.

Osio G. Koronapandemian vaikutukset

Koronapandemiasta seuranneiden rajoitusten vaikutukset yrityksen henkilöstön osaamisen kehittämiseen vuonna 2020.